

Troms Kirkegaard.

Af P. L. Hald

Gennem forskellige Meddelere fik jeg lejlighedsvis at vide, at der Nord for Gaarden Idasminde i Skinnerup Sogn og paa en Parcel til denne fandtes en Ager, der kaldtes "Troms Kirkegaard". Da Navnet forekom mig besynderligt, og da jeg mindedes at have hørt, at Heksene i Nordvestjylland i Stedet for St. Hans Nat at foretage Turen til Bloksbjerg var redne til "Troms Kjerck", hvilket Sted vel af de fleste antages at være Tromsø i Norge, saa søgte jeg at faa lidt nærmere Rede paa dette mærkelige Navn. Lærer Pedersen i Skinnerup meddelte mig, at Navnet ogsaa kendtes fra et Skøde, og at der skulde være fundet Skeletrester paa samme Mark, og ad anden Vej oplystes endvidere, at der ogsaa skulde være fundet en Stensætning paa Stedet, men om det var i Forbindelse med Skelettet vidstes ikke. Først da jeg fik Lejlighed til at gennemgaa Nors Sogns Udskiftningskort fik jeg ældre Oplysninger. Paa Kortet fandtes "Trom Kirck" som en Ager tæt ved Sogneskillet mellem Nors og Skinnerup Sogne, Syd for Lek, ved den gamle "Thisted Vej". Herr A. C. Svalgsard, Thisted, der havde gennemgaaet Udskiftningsprotokollen, meddelte mig, at der i denne stod: "Det saakaldede Troms Kirkejorder ligger uden for denne Udskiftning og blive samme uvedkommende". Efterretninger om fundne Skeletrester og Stensætninger kunde tyde paa, at her

har været en eller flere Oldtidsgrave, og denne Antagelse støttes endvidere ved, at umiddelbart ved Ageren har efter Kortet ligget en nu forsvunden "Sønder Lække Høj", og i Nors Sogn ligger tæt ved en anden "Lække Høj", efter hvilke Stedet nu benævnes „Lek". Den Tanke, at der muligvis kunde have staaet et Kapel her, var jo heller ikke udelukket, men ingen Efterretninger af nogen Art støtter denne Antagelse, ligesom Stedet vilde være besynderligt til et saadant. Beliggenheden af "Troms Kirkegaard" er altsaa fastslaaet, men hvorfor Ageren har faaet dette Navn, og om det muligt kan være her, at de nordjydske Hekse samles til St. Hans Gilde, derom har jeg forgæves søgt nærmere Oplysning.

Men der er dog Sagn, der henlægger Heksesammenkomsterne til Thy. Blandt Evald Tang Kristensens Optegnelser findes saaledes to Sagn, der fortæller, at Heksene i Skikkelse af Katte St. Hans Nat samles ved Thøgers Kilde paa Vestervig Kirkegaard, og at en saadan Sammenkomst engang har været overværet af en Karl og en Dreng. Fra Salling melder et Sagn ogsaa om en stedlig Sammenkomst af Hekse, nemlig ved Breum Kilde, forinden de skulde til Troms Kirke. Mærkeligt nok findes der ved Kværndrup paa Fyn ogsaa en "Tromskirke", hvor en Del svenske Krigsfolk efter Sagnet skal være begravede.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1931, side 213)